تعارض استصحاب با اخبار عدد

شاگرد۲: این مبنایی که فرمودید در ابتدای ماه مبارک با استصحاب مخالف نیست؟ اگر عدد تعذر الرویه سراغ اخبار عدد بروند، استصحاب می‌گوید ماه شعبان را سی روزه بگیر.

استاد: اتفاقا مبنای روایات رویت اگر استصحاب باشد، روایات عدد به‌عنوان دلیل بر استصحاب حاکم می‌شود. یعنی اگر طبق روایت عمل کردیم، به‌عنوان جعل شارع نسبت به آن تقویمی که دلیل می‌گوید اینطور حساب کن، استصحاب برای شک است و وقتی دلیل بیایی دیگر شاک نیستیم. شعبان بیست و نه تمام شد و ماه مبارک سی روز.

شاگرد: اگر خود استصحاب را مورد روایات رویت بدانیم چه می‌شود؟ یعنی مورد روایت «لاتصومن الشک صم لرویته» استصحاب باشد. یعنی روایات رویت گفته اند که قطع استصحابت را با رویت انجام بده.

استاد: یعنی جایی که شک تو با امکانیت رویت است، لاتصومن الشک. در روایات بود. گفت در بغداد هوا صاف است و در اندلس می‌گویند دیده می‌شود. حضرت فرمودند لاتصومن الشک. خب روایت عدد کجا است؟ می‌گوید نه اینکه امکانیت رویت داریم، اصلا ابر کامل است و چند ماه نمی‌توانیم ببینیم، حال به عدد مراجعه کن.

شاگرد: در اخبار عدد داریم «فعدّوا» ثلاثین، اما در استصحاب دارد که اگر ابری بود سی روز بشمار. اینها معارض می‌شوند.

شاگرد۲: یک وقتی می‌خواهیم از اطلاق استصحاب استفاده کنیم و در اینجا جاری کنیم، یک وقت هست که خود حضرت استصحاب را در یوم الشک اول ماه مبارک آورده است.

استاد: مانعی ندارد. شما که می‌گویی معارض است، اما «لانعرف منها الا القله». مرحوم کلینی فرمودند. یعنی وقتی دو روایت معارض هستند «اذن فتخیر». اگر طبق تخیری شما روایات عدد را گرفتی برای اخذ یکی از دو طرف تخیری اماره داری.

شاگرد: می‌توان از لسان روایات عدد توسعه را استفاده کنیم. مجموع روایات را که نگاه می‌کنیم می‌بینیم عدد راه الزامی نیست.

استاد: من اینطور می‌فهمم که حضرت گویا می‌خواهند بگویند در علوم جدام خیلی از چیزها هست که مردم نمی‌دانند. این برای باز کردن زوایایی از علوم شرع است که نزد اهل البیت هست. شرعی که پشتوانه اش کل عالم خلقت است. در اینجا به آن اشاره می‌کنند. الآن هم که بعد از پانزده قرن این روایات را بررسی می‌کنیم، می‌گوییم خلاف قرآن است! درحالیکه خلاف قرآن نیست. می‌گوییم اختزال السنة یک امر مبتذلی است! دیروز خواندیم و دیدیم خیلی مبتذل نشد. اختزال سنة یک

امر غیر قابل باور نیست. حتی اگر نمی فهمیدیم می‌گفتیم «نرد علمه الی اهله». اما این بعض المحققین طوری توضیح داد که اختزال السنة از یک امر عجیب و غریب و غیر معقول بودن در آمد. پس معلوم می‌شود که این روایات می‌خواهند افق بحث را از چیزی که بدنه امت اسلامیه می‌دانند بالاتر ببرد.

ان شاء الله از روایتی بحث می‌کنیم که مرحوم آقای شعرانی فرمودند معلوم است که این روایت جعل است. روایت در وافی است، جلد یازدهم، صفحه صد و پنجاه و دو.

بازبینی #1
ایجاد شده 9 آوریل 2026 12:58:57 توسط ... .
به روزرسانی شده 9 آوریل 2026 12:59:59 توسط ... .